

DE RERVM NATVRA I

concilio possent arceri tempore iniquo.
nec porro augendis rebus spatio foret usus
seminis ad coitum, si e nilo crescere possent. 185
nam fierent iuvenes subito ex infantibu' parvis
e terraque exorta repente arbusta salirent.
quorum nil fieri manifestum est, omnia quando
paulatim crescunt, ut par est, semine certo
crescentesque genus servant; ut noscere possis 190
quidque sua de materia grandescere aliquae.
huc accedit uti sine certis imbribus anni
laetificos nequeat fetus summittere tellus
nec porro secreta cibo natura animantum
propagare genus possit vitamque tueri; 195
ut potius multis communia corpora rebus
multa putes esse, ut verbis elementa videmus,
quam sine principiis ullam rem existere posse.
denique cur homines tantos natura parare
non potuit, pedibus qui pontum per vada possent 200
transire et magnos manibus divellere montis
multaque vivendo vitalia vincere saecla,
si non, materies quia rebus reddita certast
gignundis e qua constat quid possit oriri?
nil igitur fieri de nilo posse fatendumst, 205
semine quando opus est rebus quo quaeque creatae
aeris in teneras possint proferrier auras.
postremo quoniam incultis praestare videmus
cultura loca et manibus meliores reddere fetus,
esse videlicet in terris primordia rerum 210
quae nos fecundas vertentes vomere glebas
terraique solum subigentes cimus ad ortus.
quod si nulla forent, nostro sine quaeque labore